

ROZLOUČENÍ SE SKALÁKEM

Místo realizace: HRUBOSKALSKÉ SKALNÍ MĚSTO

Termín realizace: KVĚTEN

Cíle:

- ⊙ Žák si osvěží, co všechno během našeho setkávání zažil a zamyslí se nad tím, jestli je dnes v něčem jiný než na začátku a co se mu líbilo.
- ⊙ Žák vyjádří své díky Skalnímu městu, duchovi Skaláku.
- ⊙ **Žák se zamyslí, jestli by se chtěl stát malým strážcem skalního města a co by pro Skalák mohl udělat.**
- ⊙ **Žák prohlubuje své vnímání přírody skalního města.**

Anotace:

Žáci se vypraví do Skaláku a společně se ohlédnou nad tím, co všechno během programu zažili. Prostřednictvím Landartu pak vytvoří poděkování Duchu skalního města, a nakonec se zamyslí, jestli by se chtěli stát malými strážci Hruboskalska a co by pro místo mohli sami udělat.

Délka: 3 hod.

Harmonogram:

(40 min.) aktivita Společné ohlédnutí	08:20 – 09:00
(15 min.) pauza na svačinu	09:00 – 09:15
(55 min.) aktivita Díkuvzdání	09:15 – 10:10
(30 min.) aktivita Malý strážce Skaláku	10:10 – 10:40
(35 min.) aktivita Magická místa	10:40 – 11:15 + následuje
přesun k závoře (10 min.)	

Počet průvodců: minimálně 2 (duch skalního města a lektor)

PŘÍPRAVA TŘÍDA:

→ POMŮCKY NA PD:

- podsedák
- (deník)

PŘÍPRAVA LEKTOŘI:

- domluvit a instruovat ducha
- připravit odznáčky
- zabalit „Pár otázek na úvod“

Aktivita 1: Společné ohlédnutí

místo: hřbítek nad seníkem (viz geobuchta)

časová dotace: 40 min.

cíl:

- ⊙ Žák si osvěží, co všechno během našeho setkávání zažil a zamyslí se nad tím, jestli je dnes v něčem jiný než na začátku a co se mu líbilo.

pomůcky:

- mluvicí předmět házecí, zábavný
- předměty/artefakty připomínající jednotlivé projektové dny
- 2 x šátek (na artefakty)
- vyplněné dotazníky – Pár otázek na úvod – za celou třídu

žáci s sebou:

- podsedák
- (deník)

postup:

- **uvítání:** Přivítáme se krátce v kempu a vydáme se do Skaláku na známé místo, kde si sedneme/stoupneme do kruhu mezi borovice.
- **rekapitulace:** Lektor opakuje v jakých měsících jsme se potkali, co jsme zažili (název projektového dne + aktivity), žáci ho doplňují.
- **sdílení vzpomínek:** Žáci mají chvíli na to, aby u každého projektového dne sdíleli své postřehy/ vzpomínky/co se jim nejvíce líbilo/za co chtějí poděkovat. Házíme si mluvicí předmět.
- **otázky a la ZPV:** Lektor pokládá otázky a žáci se postaví, pokud odpovídají ano a zůstanou sedět, pokud odpovídají ne (případně něco mezi). Lze uvést i jako metaforu – semínko = hodně ne, rozkvetlá květina „nejvíc ano“. Podle času se lektor žáků může i doptávat proč.

Pracovali jste s deníkem?

Bavilo vás to?

Líbila se vám aktivita magická místa?

+ lektor položí stejné otázky, na které jsme se ptali v úvodním dotazníku (Pár otázek na úvod)

- dotazníky poté vrátí třídnímu pedagogovi, žáci mají za úkol dopsat si ve třídě do dotazníku jinou barvou tužky, propisky odpovědi na stejné otázky jako na začátku školního roku – pokud to žákům nebude vadit, rádi si je pak pročteme!
- **Přemostění:** Nemyslíte, že by bylo hezké za všechny ty dary poděkovat? Tak po přestávce se o to pokusíme...

! Pozor vést aktivitu svižně a dodržet čas!!

PŘESTÁVKA: 15 min.

Aktivita 2: Dikuvzdání

místo: písečný osyp pod Opozdilcem

časová dotace: 55 min.

cíl:

- ⊙ Žák vyjádří své díky Skalnímu městu, duchovi Skaláku.

pomůcky:

- záslepky na oči
- inspirativní zalaminované fotografie Landartu/ přírodní mandaly?
- zvoneček

žáci s sebou: /

postup:

- **přesun:** (10 min.) na hřbítku uděláme společně hada, žáci mají na očích záslepky, lektor jde první jako hlava – dovedeme žáky poslepu až na písečný osyp, ale jinou cestou (zleva kolem skalní věže Anebo)
- **úvod:** není to nové místo, ale vzali jsme vás právě sem, protože jsme tady toho hodně zažili
- **zadání úkolu:** (10 min.) vytvořit landart jako poděkování Duchu skalního města. Popovídáme o tom, co je to landart, ukážeme inspirativní fotky. Případně vymezíme místo.
- **tvorba landartu:** (30 min.) žáci tvoří ve skupinách landartové poděkování
- **zakončení:** (5 min.) obcházíme jednotlivá díla a v tom uslyšíme ze skal zvuk ducha....

! Pozor, druhý lektor kontroluje hada a jistí bezpečí zejména zadní části skupiny (srážky s kameny, stromy atp.). Vedoucí lektor jde pomalu a občas se zastaví, ohlédne.

! Pozor, pokud jdou dvě školy za sebou – rozdělit prostor. Odstranit díla minulé třídy.

! Napsat Duchovi SMS, když je čas se ozvat.

Aktivita 3: Malý strážce Skaláku

místo: tam, kde nejsou zrovna horolezci (tj. buď plošina, kde žáci našli úvodní dopis nebo osyp, Boulders)

časová dotace: 30 min.

cíl:

- ⊙ **Žák se zamyslí, jestli by se chtěl stát malým strážcem skalního města a co by pro Skalák mohl udělat.**

pomůcky:

- placka „Malý strážce Hruboskalska“ pro každého žáka *pro Ducha*
- dopis od Ducha
- 7 x pírka
- 3 x čajová svíčka
- 1 x velká svíčka
- sirky

žáci s sebou:

- podsedák

postup:

- **nalezení dopisu:** žáci následují zvuk Ducha a nacházejí na stejném místě jako na začátku dopis od Ducha skalního města
- **malý strážce:** Sedneme si do kroužku kolem svíčky a v souvislosti s textem dopisu se žáků zeptáme, jestli se považují také za kamaráda skalního města a jestli by mu chtěli pomáhat, stát se malými strážci (opatrovníky). Diskutujeme, co konkrétně pro Skalák můžou oni sami dělat:
 - ♣ neničit skály
 - ♣ nechávat jen nezbytně nutné pobytové stopy – odpadky
 - ♣ nerušit zvířata a neničit jejich domovy (ohněm, křikem,...)
 - ♣ mít místo rádi a vracet se za ním
 - ♣ děkovat mu
 - ♣ mluvit o problémech, které zde vidí s ostatními (správa CHKO, dospělí)
 - ♣ sdílet poznání o skalním městě s ostatními
 - ♣ třídní projekt pro další rok – vzít do Skaláku mladší spolužáky, udělat ve škole výstavu na téma Skalák.
 - ♣ Jiné nápady??
- **podpora:** Jako podporu dostávají žáci placku – odznáček Malý strážce Hruboskalska. Lektor promluví na téma, že někdy je těžké chovat se citlivě, správně. Je to doživotní práce sama se sebou, ale prima je, že změna a posun je možný!
Bude to třeba těžké, budete dělat chyby, ale důležité je to nevzdat a snažit se dál – každý kousek se počítá - **i oceán je složen „jen“ z malých kapek, to dobré se nabaluje.**

rituál: Žáci si schovají odznáček do dlaní, zavřeme oči a vložíme do něj všechno hezké, co jsme zažili.

Důležité je si připomenout, že místo skalní město je živoucí, že ho máte rádi a že mu nechcete ubližovat a k tomu vám placka může pomoci, jako ochranný amulet.

Moto: **Kdybyste věděli, že cítí, přestali byste!** (vzkaz jihoamerických indiánů jejich „mladším“ bratrům k tomu, jak necitlivě zacházejí s přírodou)

Aktivita 5: Magická místa

místo: balvany napravo nad kamennými schody („Boulders“)

časová dotace: 35 min.

cíl:

⊙ **Žák prohlubuje své vnímání přírody skalního města.**

pomůcky:

- dopis od ducha skalního města
- zvoneček
- podsedák
- mluvící šiška
- hodinky/mobil

žáci s sebou:

- podsedáky
- penál/tužka
- deník

postup:

Žáci se rozejdou najít si své místo, kde mohou chvíli o samotě a v tichosti rozjímat, pozorovat, či psát si do deníčku. Lektor doplní, že místo musí být poblíž – sejdeme se až zazvoní zvoneček. Aktivita začíná společným stažením opony mlčení. Na poprvé stačí, když děti na svých místech stráví 5 – 7 minut, podle počasí. Postupně se čas prodlužuje až na např. 15 - 20 min. Po návratu se děti mohou podělit o zážitek ze svých “magických” míst. V kruhu koluje mluvící předmět (šiška) a kdo ji má v ruce, může něco sdělit. Nebo nemusí. Nakonec lektor prozradí, že příště bude možnost se na místa vrátit.

- ! Prodloužit pobyt na magickém místě, jak to půjde.
- ! Pokud je zkušenost, že žáci nedokázali doposud udržet ticho, tak zavedeme speciální pravidlo, že ten, kdo bude mluvit a rušit, pro toho si přijde lektor a bude po dobu aktivity sedět u něj a potichu. Lektor, který si toto vezme na sebe se neúčastní stažení opony ticha. Cíl je, aby žáci, kteří se snažili ticho udržet jej mohli zažít alespoň jednou zažít.
- ! Pozor – kolize na Boulders s jinými programy.

ZÁVĚR

- předání dotazníků zpětné vazby
- předání dotazníků pro pedagoga pro LK!!
- ve škole – převzít vyplněné dotazníky zpětné vazby + „Pár otázek na úvod“ + dotazník pro pedagoga
- vzít si kameny z pokusu (vsakování pískovce)

Tento materiál vznikl za finanční podpory Libereckého kraje.